

PRIJATÉ TEXTY

P8_TA(2017)0226

Dosiahnutie riešenia v podobe existencie dvoch štátov na Blízkom východe

Uznesenie Európskeho parlamentu z 18. mája 2017 o dosiahnutí riešenia v podobe existencie dvoch štátov na Blízkom východe (2016/2998(RSP))

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o mierovom procese na Blízkom východe,
 - so zreteľom na predchádzajúce rezolúcie OSN,
 - so zreteľom na dohovory OSN o ľudských právach, ktorých zmluvnými stranami sú Izrael a Palestína,
 - so zreteľom na správu Kvarteta pre Blízky východ z 1. júla 2016 a jeho vyhlásenie z 23. septembra 2016,
 - so zreteľom na závery Rady o mierovom procese na Blízkom východe, najmä závery z 18. januára 2016 a 20. júna 2016,
 - so zreteľom na Euro-stredomorskú dohodu ustanovujúcu pridruženie medzi Európskymi spoločenstvami a ich členskými štátmi na jednej strane a štátom Izrael na strane druhej,
 - so zreteľom na článok 123 ods. 2 a 4 rokovacieho poriadku,
- A. keďže nastolenie mieru na Blízkom východe zostáva pre medzinárodné spoločenstvo kľúčovou prioritou a neodmysliteľným prvkom regionálnej a globálnej stability a bezpečnosti;
- B. keďže podpredsedníčka Komisie / vysoká predstaviteľka Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (ďalej len „vysoká predstaviteľka“) sa pri viacerých príležitostiach vyjadrila, že je odhodlaná obnoviť a zintenzívniť úlohu EÚ v mierovom procese na Blízkom východe; keďže v apríli 2015 vysoká predstaviteľka vymenovala nového osobitného zástupcu EÚ pre mierový proces na Blízkom východe (ďalej len „osobitný zástupca EÚ“); keďže výsledky práce osobitného zástupcu sa ešte musia prejavíť;
- C. keďže kvarteto a regionálni partneri, ako sú Egypt, Jordánsko a Saudská Arábia, zohrávajú dôležitú úlohu pri hľadaní riešenia arabsko-izraelského konfliktu;

- D. keďže pokračujúce násilie, teroristické útoky proti civilistom a nabádanie na násilie výrazne prehlbujú nedôveru a sú v zásadnom rozpore s mierovým riešením;
- E. keďže Bezpečnostná rada OSN vo svojej rezolúcii č. 2334 (2016):
- a) opätovne potvrdila, že zakladanie osád Izraelom na palestínskych územiach okupovaných od roku 1967 vrátane územia východného Jeruzalema nemá žiadnu právnu platnosť a je zjavným porušením medzinárodného práva a hlavnou prekážkou dosiahnutia riešenia v podobe existencie dvoch štátov;
 - b) vyzvala všetky zúčastnené strany, aby v rámci svojich príslušných rokovaní rozlišovali medzi územím Izraelského štátu a územiami okupovanými od roku 1967;
 - c) pripomenula povinnosť bezpečnostných síl palestínskej samosprávy podľa plánu kvarteta viesť účinné operácie proti všetkým osobám, ktoré sa zapájajú do teroristickej činnosti, a rozkladať teroristické kapacity vrátane zabavovania nezákonne držaných zbraní;
- F. keďže podľa kancelárie zástupcu EÚ v Palestíne bola v posledných mesiacoch zaznamenaná bezprecedentne vysoká miera búrania palestínskych stavieb;
- G. keďže sa množia správy o porušovaní ľudských práv v Pásme Gazy;
- H. keďže vznikajú obavy v súvislosti so situáciou väzňov na oboch stranách, najmä pokiaľ ide o prebiehajúcu hladovku palestínskych väzňov; keďže obe strany by mali plniť svoje medzinárodné záväzky, pokiaľ ide o dodržiavanie práv väzňov;
- I. keďže všetky strany by mali podporovať dialóg a praktickú spoluprácu, a to najmä v oblastiach bezpečnosti, prístupu k vode, sanitácii a zdrojom energie, a mali by napomáhať rast palestínskeho hospodárstva, a ponúknuť tak víziu nádeje, mieru a zmierenia, ktoré región tak veľmi potrebuje;
- J. keďže vzťahy medzi EÚ a oboma stranami musia byť založené na dodržiavaní ľudských práv a demokratických zásad, ktorým sa má riadiť ich vnútorná a medzinárodná politika a ktoré predstavuje rozhodujúci prvok týchto vzťahov;
1. pripomína svoju rozhodnú podporu riešeniu izraelsko – palestínskeho konfliktu v podobe dvoch štátov, ktorého podstatou sú hranice z roku 1967 s Jeruzalemom ako hlavným mestom oboch štátov, pričom by existoval bezpečný Izraelský štát aj nezávislý, demokratický, celistvý a životaschopný Palestínsky štát, ktoré by nažívali vedľa seba v mieri a bezpečí na základe práva na sebaurčenie a úplného dodržiavania medzinárodného práva;
 2. zdôrazňuje, že je dôležité, aby dotknuté strany čo najskôr obnovili dôležité rokovania s cieľom dospieť k spravodlivému, trvalému a celkovému mieru; vyzýva obe strany, aby sa zdržali krokov, ktoré by mohli vyvolať ďalšie zvýšenie napätia vrátane jednostranných opatrení, ktoré by mohli prejudikovať výsledok rokovaní, ohroziť realizovateľnosť riešenia založeného na existencii dvoch štátov a prehĺbiť nedôveru; vyzýva obe strany, aby opätovne potvrdili svoje odhodlanie dosiahnuť riešenie založené na existencii dvoch štátov a dištancovali sa tak od hlasov, ktoré toto riešenie odmietajú;

3. dôrazne odmieta všetky kroky, ktoré ohrozujú realizovateľnosť riešenia v podobe existencie dvoch štátov, a naliehavo vyzýva obe strany, aby prostredníctvom príslušných politík a opatrení preukázali skutočné odhodlanie k dosiahnutiu riešenia v podobe existencie dvoch štátov s cieľom obnoviť dôveru; víta odhodlanie vyjadrené počas nedávnej návštevy izraelského predsedu vlády Benjamina Netanyahua a palestínskeho prezidenta Mahmúda Abbása v Spojených štátoch spoločne sa usilovať o nastolenie mieru;
4. zdôrazňuje, že ochrana a zachovanie realizovateľnosti riešenia v podobe existencie dvoch štátov musí byť bezprostrednou prioritou politík a činnosti Európskej únie, pokiaľ ide o izraelsko-palestínsky konflikt a mierový proces na Blízkom východe;
5. odsudzuje všetky akty násilia, teroristické činy proti Izraelčanom a nabádanie na násilie, ktoré sú v zásadnom rozpore s dosiahnutím riešenia založeného na existencii dvoch štátov; konštatuje, že všetky strany by mali účinne konať proti násiliu, terorizmu, prejavom nenávisťi a nabádaniu na ne, keďže je to dôležité pre obnovenie dôvery a zabránenie eskalácii, ktorá ešte viac ohrozí vyhliadky na mier;
6. zdôrazňuje, pripomínajúc, že osady sú podľa medzinárodného práva nezákonné, že nedávne rozhodnutia vybudovať nové osady hlboko na území Predjordánska, vyhlásiť súťaž na výstavbu takmer 2000 obydľí a označiť ďalšiu pôdu hlboko v oblasti Predjordánska za štátne pozemky ešte viac ohrozujú vyhliadky na riešenie založené na existencii dvoch štátov; odsudzuje pokračovanie izraelskej politiky osídľovania a vyzýva izraelské orgány, aby ju ihneď zastavili a zásadne zmenili; vyjadruje poľutovanie najmä nad tým, že Kneset 6. februára 2017 schválil tzv. zákon o legalizácii, ktorý so spätnou platnosťou umožňuje legalizáciu osád vybudovaných na palestínskej pôde bez súhlasu legitímnych súkromných vlastníkov; očakáva rozhodnutie najvyššieho súdu v súvislosti s týmto zákonom;
7. s uspokojením berie na vedomie odsek 8 záverov Rady z 18. januára 2016 o odhodlaní EÚ a jej členských štátov zabezpečiť úplné vykonávanie platných právnych predpisov EÚ a dvojstranných dohôd medzi EÚ a Izraelom;
8. žiada, aby sa ukončilo búranie palestínskych obydľí a stavieb a projektov financovaných z EÚ, nútené vysídľovanie palestínskych rodín a konfiškácia palestínskeho majetku v Predjordánsku v súlade so správou kvarteta; zdôrazňuje, že príslušné orgány EÚ sú aj naďalej zodpovedné za to, že žiadne finančné prostriedky z EÚ sa nesmú priamo ani nepriamo dostať k teroristickým organizáciám ani použiť na činnosti, ktoré nabádajú na tieto činy;
9. pripomína, že dodržiavanie medzinárodného humanitárneho práva a medzinárodného práva v oblasti ľudských práv štátnymi a neštátnymi subjektmi vrátane zodpovednosti za ich kroky je základom mieru a bezpečnosti v regióne;
10. zdôrazňuje, že zmierenie v rámci Palestíny je kľúčové pre dosiahnutie riešenia v podobe existencie dvoch štátov a vyjadruje poľutovanie nad pretrvávajúcou palestínskou nejednotnosťou; podporuje výzvu EÚ adresovanú palestínskym frakciám, aby si zmierenie a návrat Palestínskej samosprávy do Pásmo Gazy stanovili za najvyššiu prioritu; naliehavo vyzýva palestínske sily, aby bezodkladne obnovili úsilie o zmierenie, najmä prostredníctvom uskutočnenia dlho očakávaných prezidentských a parlamentných volieb; zdôrazňuje, že Palestínska samospráva sa musí ujať funkcie

vlády v Pásme Gazy, a to aj v oblasti bezpečnosti a civilnej správy a prostredníctvom svojej prítomnosti na hraničných priechodoch;

11. zdôrazňuje, že militantná činnosť a nezákonné ozbrojovanie prispievajú k nestabilite a v konečnom dôsledku bránia úsiliu o dosiahnutie diplomatického riešenia; vyzýva bezpečnostné sily palestínskej samosprávy, aby vykonávali v plnej miere účinné a včasné operácie proti aktivitám týchto militantných palestínskych skupín, ako je odpaľovanie rakiet na Izrael; zdôrazňuje, že je nevyhnutné zabrániť ozbrojovaniu teroristických skupín a pašovaniu zbraní týmito skupinami, výrobe rakiet a budovaniu tunelov;
12. opakuje svoju výzvu na ukončenie blokády Pásma Gazy a na urýchlenú rekonštrukciu a obnovu tejto oblasti;
13. pripomína členským štátom Benátske vyhlásenie z júna 1980, ktorým členské štáty EÚ prevzali zodpovednosť za mierový proces; požaduje, aby EÚ v júni tohto roka prijala nové vyhlásenie; žiada vysokú predstaviteľku, aby toto nové vyhlásenie využila na vytvorenie odvážnej a komplexnej európskej mierovej iniciatívy v regióne;
14. žiada, aby sa táto mierová iniciatíva EÚ zamerala na riešenie izraelsko-palestínskeho konfliktu s cieľom dosiahnuť konkrétne výsledky v stanovenom čase, v rámci riešenia a podobe existencie dvoch štátov a s medzinárodným mechanizmom monitorovania a vykonávania; zdôrazňuje v tejto súvislosti dôležitosť spolupráce s ostatnými medzinárodnými aktérmi v rámci Kvarteta pre Blízky východ, a najmä so zreteľom na Arabskú mierovú iniciatívu; žiada účinné využívanie existujúceho vplyvu a nástrojov Európskej únie pri rokovaníach s obidvoma stranami s cieľom uľahčiť mierové úsilie, keďže koordinovaný postup na úrovni EÚ môže priniesť výsledky;
15. zdôrazňuje, že v záujme podpory skutočnej európskej mierovej iniciatívy je prvoradou povinnosťou členských štátov aktívne prispieť k sformovaniu jednotnej európskej pozície a zdržať sa jednostranných iniciatív, ktoré oslabujú európsky postup; zdôrazňuje, že európske hlavy štátov a vlád nemôžu od Únie žiadať, aby sa v regióne aktívne angažovala, ak ich rozdielne pozície bránia Únii zaujať jednotný postoj prostredníctvom vysokej predstaviteľky;
16. poukazuje na obrovský potenciál komunity palestínskych Arabov v Izraeli, ktorá môže zohrávať rozhodujúcu úlohu pri dosahovaní trvalého mieru medzi Izraelčanmi a Palestínčanmi, a dôležitosť jej zapojenia do mierového procesu a jej prínosu k nemu; požaduje rovnaké práva pre všetkých občanov Izraela, čo je základným predpokladom plnenia tejto úlohy;
17. vyzýva Európsku úniu, aby podporovala a chránila aktérov občianskej spoločnosti vrátane organizácií pre ľudské práva, ktorí prispievajú k mierovému úsiliu a budovaniu dôvery medzi Izraelčanmi a Palestínčanmi na oboch stranách, a víta prínos občianskej spoločnosti k mierovému procesu prostredníctvom inovatívnych nových myšlienok a iniciatív;
18. navrhuje začatie iniciatívy s názvom Poslanci za mier, ktorej cieľom je spojiť poslancov Európskeho parlamentu, Izraela a Palestíny v záujme dosiahnutia pokroku v mierovom programe a zvýšenia diplomatického úsilia EÚ;

19. zdôrazňuje, že EÚ musí podporiť iniciatívy, ktoré môžu prispieť k obnoveniu dôvery medzi politickými, neštátnymi a ekonomickými aktérmi a k vytvoreniu modelu spolupráce na konkrétnych otázkach; zdôrazňuje v tejto súvislosti význam oblastí politiky, v ktorých je spolupráca nevyhnutná pre každodenný život občanov, najmä v oblastiach bezpečnosti, prístupu k vode, sanitácii, zdrojom energie a rastu palestínskeho hospodárstva;
20. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, podpredsedníčke Komisie/vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, osobitnému zástupcovi EÚ pre mierový proces na Blízkom východe, vládam a parlamentom členských štátov, generálnemu tajomníkovi OSN, zástupcovi Kvarteta, generálnemu tajomníkovi Ligy arabských štátov, Knesetu a vláde Izraela, predsedovi Palestínskej samosprávy a palestínskej zákonodarnej rade.